

A Pilvaxtól a Hungáriáig

Tegnap éjszaka álmot látam. Mondhatom úgy is: álmot hallottam, mert kopogtatással kezdődött s párbeszédrel folytatódott az éjszakai jelenés: a látogató arcára már nem is emlékszem, annál inkább a hangjára, amely — ilyen bolondokat is csak álmban tud kigondolni az ember — füstszínű volt. De hogyan is folytassam, ha már az elején így összegubancolom: nem láttam, nem hallottam... de mégse hallottam, hanem láttam, hiszen, ismétlem, füstszínű szavak kavaroztak a szobámban...

— Tessék! — biztattam a kopogtatót, mire kinyílt a kulcsra zárt ajtó, s belépett az idős, a nálam is idősebb férfi:

— Ön az, aki amikor tizen-nyolc éves korában följött Budapestre, a vonat lépcsőjéről egyenest a Centrál kávéházba lépett?

— Igen uram, én vagyok az.

— Ön az, aki évtizedekig ki se tette a lábát az utcára, aki a Centrál ajtaján átlépett a Japán kávéházba, annak forgóajtaján a Bucsiniszkyba, onnan pedig megint csak úgy, hogy járdát sem ért a lába, a Simplon kávéházba ment?

— Igen, én vagyok az.

— Ön az, aki a kávéházakból kiüzve, 1943 nyarán a vaszilkovói erdőben első díjat — egy karéj kenyeret — nyert Kimittudon, mert kapásból felsorolta százötven budapesti kávéház nevét?

— Én vagyok az.

— Akkor jó helyen járok. Több mint negyven éve nem voltam Magyarországon, most is csak azért jöttem, hogy kérdezzek öntől valamit.

— Parancsoljon velem.

— Mondja kérem, Molnár Ferenc még most is a New Yorkba jár?

— Nem, ő már nem jár oda. A New York oszlopai között húsz és néhány éve sportszerüzletet nyitottak. Igaz, később megint kávéház lett, de akkor már Hungária néven.

— Hm. De Karinty Frigyes még mindig a Hadikban ül?

— Nincs módja rá. A Hadik helyén most textilüzlet van.

— Különös! De ha bemegyek a Japánba: Tersánszkyt, József Attilát, Kellér Andort ott találom?

— Sajnos, nem. A Japán már nem kávéház, hanem könyvkereskedés.

— Mondja kérem, nem ugrott engem? Miért nem mondja már azt is, hogy Nagy Lajos be se mehet a Bucsiniszkyba, mert annak helyén festékküzletet nyitottak?

— De éppen azt mondom: amit ön Bucsiniszky kávéháznak ismert, most festékkereskedés. És megkímélem a további kérdésektől: Szabó Dezsőt se láthatja a Philadelphia ablakában, mert az az ablak már egy hentesüzlet kirakata. Kassákot se keresse a Simplonban, mert a három utcára nyíló kávéházat fölparcellázták: eszpresszó, édességbolt, zöldségüzlet, posta van a helyén.

— Döbbenetes! És ön hova jár?

— Én már csak a járdá szélén ülök ezután. Május másodikán ülősztrájkot kezdek: a Körút és a Dohány utca sarkán leülök a járdára, s holtomig ott maradok. Mert aznap bezárják a New Yorkból sportüzletté, a sportüzletből Hungáriává változott helyiséget, Budapest utolsó, egyetlen kávéházát...

Még folytattam volna, de ekkor látogatómnak nemcsak a hangja, hanem a teste is füstté változott, néhány gyáskört keringett a mennyezet alatt, aztán fölitták őt a falak.

Ennyi volt az álom, melyből fölcsődvá, komolyra fordítom a szót, s minden puritánok nevében elsőnek kiáltom: Ezt is megértük! Nincs többé kávéházi író Magyarországon! Csodálatos föllendülés vár a magyar irodalomra: leomlottak Bohémia falai, véget ért a lederségnek Pilvaxtól a Hungáriáig ívelő korszaka.

Zoltán Zoltán